

Cod de conduită pentru prevenția și sancționarea xenofobiei, radicalizării și discursului instigator la ură

Capitolul I Dispoziții generale

Art. 1. (1) Presentul cod reglementează cu titlu general cu privire la prevenția și sancționarea xenofobiei, radicalizării și discursului instigator la ură în cadrul instituțiilor de învățământ superior din România.

(2) Scopul prezentului cod este de a preveni replicarea în România a evoluțiilor negative înregistrate în alte țări în urma faptelor asociate antisemitismului, xenofobiei, radicalizării și discursului instigator la ură și de a combate atitudinile și comportamentele care conduc la astfel de fapte.

Art. 2 (1) Xenofobia, radicalizarea și discursul instigator la ură sunt încălcări directe ale principiilor libertății, democrației, ale respectării drepturilor omului și libertăților fundamentale și ale statului de drept, principii pe care se întemeiază Uniunea Europeană și care sunt comune statelor membre.

(2) Instituțiile de învățământ superior au responsabilitatea de a asigura un mediu universitar fără stereotipuri, intoleranță și discriminare și de a stabili obiective, respectiv de a lua măsuri prin care să se prevină și combată xenofobia, radicalizarea și discursul instigator la ură.

Art. 3 Activitățile instituțiilor de învățământ superior privind prevenirea și combaterea antisemitismului, xenofobiei, radicalizării și discursului instigator la ură, se subsumează, în totalitatea lor, următoarelor principii, a căror respectare este esențială și obligatorie:

- a) principiul respectării drepturilor și libertăților fundamentale ale omului - toate activitățile desfășurate pentru prevenirea și combaterea antisemitismului, xenofobiei, radicalizării și discursului instigator la ură se desfășoară cu respectarea prevederilor convențiilor și tratatelor internaționale privind drepturile și libertățile fundamentale ale omului, la care România este parte;
- b) principiul legalității - activitățile se desfășoară în baza legii și în conformitate cu aceasta;
- c) principiul prevenirii - presupune că întreaga activitate desfășurată trebuie să asigure prevenirea antisemitismului, xenofobiei, radicalizării și discursului instigator la ură, atât printr-o bună cooperare între instituțiile și organizațiile

implicate, cât și printr-o coordonare eficientă a implementării măsurilor la nivelul instituției de învățământ superior;

- d) principiul parteneriatului public-privat - presupune cooptarea societății civile în activitățile concrete de implementare a măsurilor de prevenire și combatere a antisemitismului, xenofobiei, radicalizării și discursului instigator la ură, precum și consultarea membrilor comunității academice în cadrul procesului decizional;
- e) principiul proporționalității - presupune că niciuna dintre acțiunile întreprinse nu trebuie să depășească nivelul necesar pentru realizarea obiectivelor stabilite.

Capitolul II Aspecte privind prevenția xenofobiei, radicalizării și discursului instigator la ură

Art. 4 (1) Instituțiile de învățământ superior încurajează membrii comunității universitare să creeze și să întrețină un climat etic favorabil dezvoltării de relații armonioase, raționale și echilibrate, care garantează manifestarea personalității, în spiritul colegialității și al respectului reciproc.

(2) Membrii comunității universitare care asistă sau suferă din cauza faptelor asociate antisemitismului, xenofobiei, radicalizării și discursului instigator la ură sunt încurajați să le raporteze și să solicite sprijin Comisiei de etică din cadrul instituției de învățământ superior.

Art. 5 La nivelul instituției de învățământ superior se iau măsuri pentru identificarea, analizarea și soluționarea situațiilor asociate faptelor de antisemitism, xenofobie, radicalizare și discursul instigator la ură, înainte ca acestea să devină o problemă pentru instituția de învățământ superior.

Capitolul III. Sancționarea xenofobiei, radicalizării și discursului instigator la ură

Art. 6 În spațiul universitar sunt interzise:

- a) promovarea simbolurilor și faptelor cu caracter fascist, legionar, rasist sau xenofob;
- b) promovarea cultului persoanelor vinovate de săvârșirea unor infracțiuni de genocid contra umanității și de crime de război;
- c) promovarea unor idei sau doctrine cu caracter antisemit, extremist, fascist, iredentist, rasist, șovinist sau xenofob, cu excepția prezentării acestora ca obiect/material de studiu;

d) activitățile membrilor comunității universitare care presupun radicalizarea și promovarea discursului instigator la ură;

e) denigrarea membrilor comunității universitare de către alți membri, precum și orice alte atacuri personale, atitudini sau comportamente contrare Codului de etică.

f) faptele de discriminare, respectiv orice deosebire, excludere, restricție sau preferință, pe bază de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare HIV, apartenență la o categorie defavorizată, precum și orice alt criteriu care are ca scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice.

Art. 7 (1) Orice persoană poate sesiza Comisia de etică universitară din instituția de învățământ superior cu privire la săvârșirea unei fapte prevăzute la art.6.

(2) În cazul în care la nivelul instituției de învățământ superior se constată săvârșirea uneia/unora din faptele prevăzute la art.6, Comisia de etică universitară se autosesizează și are obligația de a analiza și soluționa, sau, în cazul în care soluționarea excede sferei de competență, de a sesiza organele abilitate ale statului, conform prevederilor legale.

Art. 8 Pe perioada desfășurării analizei sesizării/autosesizării persoana împotriva căreia s-a formulat o sesizare beneficiază de prezumția de nevinovăție.

Capitolul IV Dispoziții finale

Art.9 Instituțiile de învățământ superior încurajează desfășurarea activităților care se desfășoară sub imperiul diversității opiniilor de natură științifică, sprijinind analiza și comportamentul critic al membrilor comunității universitare.

Art. 10 (1) În conformitate cu prevederile H.G. nr. 539/2021 *privind aprobarea Strategiei naționale pentru prevenirea și combaterea antisemitismului, xenofobiei, radicalizării și discursului instigator la ură, aferentă perioadei 2021 - 2023, și a Planului de acțiune al Strategiei naționale pentru prevenirea și combaterea antisemitismului, xenofobiei, radicalizării și discursului instigator la ură, aferentă perioadei 2021 – 2023*, ale prezentului ordin și în baza autonomiei universitare, instituțiile de învățământ superior urmează să adopte și să implementeze prezentul cod.

(2) După adoptare, instituțiile de învățământ superior notifică Ministerul Educației acest fapt.